

Hergün

Bizim için bir altın meselesi yoktur; Bir fiat meselesi vardır!

Ekrem Uşaklıgil

Gene o meseleye geliyoruz. Galiba sık sık bu meseleye geleceğiz. Meclis kürsüsünden bizde bir altın meselesi olmadığını söyleyen Başvekil hakikati ifade etmiştir.

Altın bütün dünyada bir satın alma vasıtası olmaktan çıktı, zıynet eşyası imaline mahsus bir maddedir. Alelade bir maldır. Her mal gibi fiatı inip çıkabilir. Arz ve talep kadesine bağlıdır.

Bütün bunların üzerinde tereddüde mahal yok, mutabıkız. Bununla beraber bizde bir derd vardır, mühim bir derd vardır. Yeni değil, eski bir derd vardır.

Bu derdin adına kısaca pahalılık diyoruz, öyle bir pahalılık ki, 1914 yılının Ağustos ayında başlamış, bazan hızlanarak, bazan yavaşlayarak, fakat hiç durmadan, hiçbir sahayı msun bırakmadan mütemadiyen artmıştır.

Gözlerimin önünde iki istatistik var. Birinci 1914 ün, ikincisi de 1942 nin fiatlarını gösteriyor. İkisinin arasında bulduğum fark garib bir tesadüf eseri olarak altın paramın kâğıd paraya nisbetine müsvavi olmaktadır.

Demek oluyor ki altın bir satın alma vasıtası olmaktan çıkmakla beraber bir ölçü olarak kalmıştır. Bu madenin bu şekilde ölçü olarak kullanılması masının önüne geçmek mümkün değildir, önüne geçmek için uğraşmaya lüzum da yoktur.

Bizim için olduğu gibi bütün dünya için de bugün mühim olan tek nokta fiatların santim şaşma şeklinde sabitleştirilmektir, fakat 1914 ün fiatlarına mümkün olduğu kadar yaklaşılarak sabitleştirmekten ibarettir.

Bilmeliyiz ki bu dakikada elimize geçen para bize şu kadar kilo yiyeceği, bu kadar metre kumaşı, filân yerde bu kadar toprağı veya binayı getiriyor, bu hayat standardını temin ediyororsa altı ay sonra da, beş sene sonra da aynı işi yapacak, hattâ on yıl sonra hallerimizi aynı şekilde yaşatacaktır. Ancak bu, böyle olduğu takdirde ki, paramın kıymetini bilir, iktisadını yapar, hayat ölçümünü kurabiliriz. Aksi halde 1914 Ağustosunda başlayan cereyan iktisadi hayatımızdan başka hiçbir hayatımıza da tesir yapamaz devam edip gider.

Harb içinde, harbin anormal dalgalanma bağlı olduğumuzu biliyoruz. Fakat bu durumun bize kayıptan ziyade kazanç getirmesi, hep bu hedefe müteveccih olması icab eden gayretlerimiz de kolaylaştırması icab edeceğin düşünüyorum.

1930 da Türk köylüsünün buğdayı üç kuruşa düştü. Bu fiata bile alıcısı kalmadı. Şikago borsası buğdayı iki kuruşa verdi için çok pahalı sayıldı. Eğer Türk köylüsünün muhtaç olduğu mamul esyanın fiatı da toprak mahsulü, ri fiatının inisi seyriyi takip etseydi yiyecek fiatlarının inisiye başlamasında memnun olmalıydık lâzımdı. Fakat endüstrimizi kurmak mecburiyetinin yüklediği zaruretle mamul esya fiatını indiremeyeceği köylüye sefaletten kurtarmak için buğday fiatını hükümetin müdahalesiyle artırmayı düşündük. Zaruridi, yaptık. Fakat cihan piyasasından her sahada bizzat ucuz mal yetiştirilmesi üzerine ihracatımızın olduğu gibi ithalatımızın da tedricen azalmaya başladığını gördük. Karşı tedbir alınması tabii zorlukları yönünden bu durum devam edecekti, fakat.

1939 harbi çıktı. Bugün Türk köylüsünün menfaatleri Türk şehirlisinin menfaatleri birleşme yolundadır. Yekdiğerlerinden farklı tedbirler almak, bu arada da umumi menfaat gözünde tutmak zorlukla, rından kurtulmak üzereyiz.

1939 harbi bize iç fiatları 1914 ün seviyesine doğru indirerek sabitleştirmek imkânını verebileceği kadar, ihracaatımızın fiatlarını beyneimel fiatlarla bir hızda yürütülmek kudretini de bahşeder. Önümüze çok büyük bir fırsat kapısı açılmıştır.

Tekrar edelim: Bizim için bir altın meselesi yoktur. Bir fiat meselesi, bir de fırsattan istifade etmek meselesi vardır.

Ekrem Uşaklıgil

Resimli Makale:

İyi bir fikir, mükemmel bir plan, akasız çalışma mutlaka müsbet netice verir. Fakat bekleneni temin etmezse bilirsiniz ki, hata tatbik şeklinde olmus, bilhassa bir dikkatsizlikten ileri gelmiştir.

Muhitinizin mutad çalışma zamanı sekiz, dokuz, on saat mıdır? Sizin fazla gayret göstererek 14 saat çalışmanıza lüzum yoktur. Herkes kadar, herkes gibi çalışınız, fakat çalışma müddetinin bir dakikasını bile dikkatsiz geçirmeyiniz.

Sabahtan Sabaha:

Öldüreni askmak,
Ça anı sürmek
Geri değil, i eri
Hareketdir!

Burhan Cahid

Uzun zaman önce Profesör İrmak, ceza kanunumuzun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında fırsat bulurak derinde bir tekiite bulunuyordu. Profesör (Bir zaman için kayıtlı adam öldürenlerin ölüm cezasına karşı pek kuvvetli sebepleri bit ediyor. Üs-âdın fikrine zamanında da takyid etmeden tamamilen istisna edenlerdenim. Bu sütünları tabii edebatın karilerinin hatırlarında olsa gerek: Mafak telif vesilelerle ceza kanunumuzun haysa ve cemiyet noktasından sakat taraflarını göstermiştir. Halk arasında bu e çimsizlik hâdiselerini takip ettiğim çeyrek asırdanberi edindiğim kanaatı şudur: Bizde adam öldürmek vasıtasıyla en çok şu üç sebep üstünde toplanmıştır:

1 — Fuhuş ve kadın, 2 — Sarhoşluk, 3 — Toprak davaları.

Bu vak'aların failleri de başlıca üç zümreye ayrılır: 1 — Rengber, 2 — el. Her iki zümrenin fikir seviyesi tahsilden yukarı değildir. Görülüyor ki elinayyet vak'alarının cemiyet içindeki sahası oldukça karalıktır. Bu karalıktı, kökleri İsviçre veya İtalyan kanunlarına dayanan Türk Ceza Kanunu aydınlatmak için cemiyet seviyesi ni o tıfya yükseltmek lazımdır. İnce, narlı bir jilet bıçağı ile ekme kesmeye imkân olmadığı gibi hassas, yumuşak bir kanunla henüz sertliğini maarif terbiyesi gideremeyen bir cemiyete adaleet mefhumunu izah etmeye de imkân yoktur. Eldeki ceza kanunu ile vicdan kanaatleri arasında mücadele eden hakimlerimizin de adaleet teyziinde hayli tereddüdüleri getirdiklerini tahmin ederim. Kanunun bünyesi o kadar nazik ve elastikdir ki hâkim tam bir vicdan emniyeti ile hüküm verebilmek için kırk yarmağa mecburdur. Tahfif edilebebler o kadar çoktur ki bütün bunları göze almadan idam keimesinin hatıra bile getirme imkânı yoktur.

Halbuki hayat sahnelerinde hangi vak'a gösterilir ki sebatsız olsun. İşte bu sebep ne olursa olsun etahir sa-yılır ve her tahrik hafifletici madde olarak hâkimin karşısına dikilir. Bir haydut ev basar, içindekileri doğrat, sandıkları kurar, her yeri soyar. Yakalanır. Cezası idamdır. Fakat basılan soyulan, öldürülen adamın yakile bu kâğıda karşı bir husumeti sezilmiş haydudun mensublarından birine gözle bakmışsa bu bir hafifletici madde olabilir. Gerçi adaleet elle cansı kıymak için çok temkinli olmak lazımdır. Fakat meseleyi ferd değil cemiyet cephesinden almak lazımdır. Ferdi kur-tarmak için cemiyeti feda etmemek şarttır. Geçen uzun yılların tecrübe, ri göstermiştir ki idam hükümlünü ver mekte hâkimlerimizin elini tutan ka-tun kendisinden beklenen terhibi faziletini gösterememiştir.

Burhan Cahid

Motörden kaçak halı çıkarırken yakalandı

Limanımızdan transit olarak geçen külliyyetli miktarda İran halısı yüklü "Tevfikhüda" motörünün malikini Receb halılardan bir kısmını Büyükdere'de karaya çıkarmak isterken gümrük muhafaza memurları tarafından cumhurbaşbağında yakalandı.

Burhan Cahid

Motörden kaçak halı çıkarırken yakalandı

Limanımızdan transit olarak geçen külliyyetli miktarda İran halısı yüklü "Tevfikhüda" motörünün malikini Receb halılardan bir kısmını Büyükdere'de karaya çıkarmak isterken gümrük muhafaza memurları tarafından cumhurbaşbağında yakalandı.

Burhan Cahid

Motörden kaçak halı çıkarırken yakalandı

Limanımızdan transit olarak geçen külliyyetli miktarda İran halısı yüklü "Tevfikhüda" motörünün malikini Receb halılardan bir kısmını Büyükdere'de karaya çıkarmak isterken gümrük muhafaza memurları tarafından cumhurbaşbağında yakalandı.

Burhan Cahid

Motörden kaçak halı çıkarırken yakalandı

Limanımızdan transit olarak geçen külliyyetli miktarda İran halısı yüklü "Tevfikhüda" motörünün malikini Receb halılardan bir kısmını Büyükdere'de karaya çıkarmak isterken gümrük muhafaza memurları tarafından cumhurbaşbağında yakalandı.

Burhan Cahid

Motörden kaçak halı çıkarırken yakalandı

Limanımızdan transit olarak geçen külliyyetli miktarda İran halısı yüklü "Tevfikhüda" motörünün malikini Receb halılardan bir kısmını Büyükdere'de karaya çıkarmak isterken gümrük muhafaza memurları tarafından cumhurbaşbağında yakalandı.

Burhan Cahid

Motörden kaçak halı çıkarırken yakalandı

Limanımızdan transit olarak geçen külliyyetli miktarda İran halısı yüklü "Tevfikhüda" motörünün malikini Receb halılardan bir kısmını Büyükdere'de karaya çıkarmak isterken gümrük muhafaza memurları tarafından cumhurbaşbağında yakalandı.

Burhan Cahid

Motörden kaçak halı çıkarırken yakalandı

Limanımızdan transit olarak geçen külliyyetli miktarda İran halısı yüklü "Tevfikhüda" motörünün malikini Receb halılardan bir kısmını Büyükdere'de karaya çıkarmak isterken gümrük muhafaza memurları tarafından cumhurbaşbağında yakalandı.

Burhan Cahid

Şehir Haberleri

Yarımdan itibaren ekmek karneleri kontrol edilecek

Memurlar, nüfus tezkerelerine ayrıca damga varacaklar geçen aya aid ekmek karnelerinin adres kısımlarının gösterilmesi mecburî

Kaza ve nahiyelerdeki işe teşkilâtının bütün memurları yarın sabahdan itibaren mntakalarındaki evleri gezecekler ve ekmek karnelerini kontrol edeceklerdir. Bu kontrollerde her karne sahibinin nüfus tezkeresi sorulacak ve geçen aya aid karnelerin adres kısmı da görülecektir. Nüfus tezkerelerine ekmek karnesi verilmiştir damgası vurulacaktır.

Nüfus tezkeresi olmayanlar nüfus almak üzere alâkadar dairelere müracaat edecekler ve muamelelerinin yapılmakta olduğuna dair işe bürolarına tezkereler getirildikten sonra karnelerini alacaklardır.

Alâkadarlar karne işinde herhan gi bir suistimali önlemek üzere sıkı tedbirler ihtihaz edeceklerdir.

Yoksul çocuklara yardım cemiyetinin senelik kongresi

C. H. P. İstanbul ilkokullarında okuyan yoksul çocuklara yardım cemiyetleri birliği dün saat 16 da Parki vilâyet merkez binasında senelik umumi heyet toplantısında yapmıştı.

Toplantı vilâyet idare heyeti reisi Resad Mimaroğlu tarafından açılmış; müteakiben; yeni yılın birlik idare heyetile mürakibları seçilmişti.

Seçim neticesinde birlik reisliğine Edebiyat Fakültesi dekanı profösör Hamid Ongunsu; ikinci reisliğine Maarif Müdürü Muhsin Binali; muhasibliğine Çocuk Esikeme Kurumu İstanbul vilâyeti reisi Resid Çavdar, umumi kâtilbliğe Atif Ödül ve azalıklara muallim Ahmed Halid Yaşanoğlu; profesör Zühtü İnan; Asaf İlbay; mürakiblıklara da günmükler başmüdüri Methi Adakan ve İmar Bankası müdüri Celâl Dikmen seçilmişlerdir.

Ruznamede bulunan maddelerin müzakeresini müteakib toplantıya nihayet verilmiştir.

Şehrin temizlik bütçesi ve kadrosu artırılıyor

Belediye temizlik işleri müdürlüğü yeni yıl kadrosunu hazırlamaya başlamıştır. Yeni kadroda temizlik amelesinin sayısı 2000 e çıkarılacak ve şehrin temizlik işlerine 500 bin liraya yakın bir para ayrılacaktır.

Ankaraya gönderilen ticaret mümessilleri

Şehrimizde bulunan ithalât ve ihracat birliklerine mensub ticar. lardan manifatura, çay ve madeni esya ile meşgul bulunanlar birer mümessil seçerek Ankaraya göndermişlerdir. Mümessiller orada alâkadar vekâletlerle yeni sene faaliyetleri hakkında bazı temastlar yapacaklardır.

Millî piyango

Dokuzuncu tertibin birinci çekilişi dün Ankara Sergievinde yapıldı

Millî Piyangonun 9. uncu tertib 1 inci çekilişi dün Ankara Sergievinde saat 15,30 da çekilmiş ve çekilişi büyük bir halk kütllesi takip etmiştir.

İkramiye kazanan numaraları aşağıya yazıyoruz:

20.000 lira kazanan
090120

10.000 lira kazananlar
366277 396954

5.000 lira kazananlar
241351 277939 302452 344137

2.000 lira kazananlar

Son beş rakamı 16634 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 17055 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 26943 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 55426 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 61285 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 63980 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 69340 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 70236 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 85764 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 88596 ile biten 4 bilet

1.000 lira kazananlar

Son beş rakamı 05330 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 06252 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 07210 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 19919 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 22275 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 35932 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 39325 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 62299 ile biten 4 bilet
Son beş rakamı 64928 ile biten 4 bilet

Son beş rakamı 95070 ile biten 4 bilet

500 lira kazananlar

Son dört rakamı 3822 ile biten 40 bilet

Son dört rakamı 9069 ile biten 40 bilet

100 lira kazananlar

Son üç rakamı 967 ile biten 400 bilet

50 lira kazananlar

Son üç rakamı 843 ile biten 400 bilet

10 lira kazananlar

Son iki rakamı 80 ile biten 4000 bilet

2 lira kazananlar

Son rakamı 2 ile biten 40.000 bilet

Son rakamı 6 ile biten 40.000 bilet ikramiye alırlar.

Bu çekilişte 20.000 liralık büyük ikramiye kazanan bilet Safranboluda, 10.000 lira kazananlar, Malgara, Tekirdağında.

5000 lira kazananlar: İkiser parçası İstanbul, birer parçası Zonguldak, Ünye'de satılmıştır.

2000 lira kazananlar: 11 tanesi İstanbulda, beş tanesi Ankarada, 3 tanesi İzmirde, iki tanesi Kars, Tokat, bir tanesi Konya, İzmir, Gaziantep, Antakya, Adana, Tekirdağ, Keskin, Kasaba, Erzurum, Eskişehir, Zile, Kemalpaşa, Bursa, Nazilli, Akdağ madeni, Kayseri ve Ordu'da satılmıştır.

1000 lira kazananlar: 10 tanesi İstanbulda, dört tanesi Ankarada, iki tanesi Bursada, İzmir, Emirdağ, birer tanesi yurdumuzun muhtelif şehir ve kasabalarında satılmıştır.

Şehirdeki ağaçlar budanıyor, bunlar fakir belediye müstahdemlerine verilecek

Belediye, şehir içindeki ağaçların budanarak odunların belediye teşkilâtındaki fakir müstahdemlere verilmesini kararlaştırmıştır. Takdim: Harbiye arastındaki sahadan başka diğer yerlerdeki ağaçların budanmasına başlanmıştır. Kesilen odunlar belediye, ifaiye, temizlik işleri, tramvay idaresi müstahdemlerine verilecektir.

Odun ve kömür istihsal mntakalarına gönderilen motörler de bugünlerde odun ve kömür yükleri olarak geleceklerdir.

Vitrinlerde yemek teşhiri yasak edilecek mi?

Belediye lokanta, paftahane ve emsali yerlerin vitrinlerinde yemek teşhirlenini mahzurlu görmüştür. Belediye riyaseti bu hususta yakında Şehir Meclisine bir teklif yapacak, Meclisten karar alındıktan sonra vitrinlerde yemek teşhiri yasak edilecektir.

Çocuk düşürürken öldü

Beşiktaşta Muradiye caddesinde 6 numarada oturan Behice isiminde bir kadın çocuğunu düşürmek için ilaç almış, fakat düşürürken ölmüştür.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Romançı arkadaşlardan biri, gençleride tefrika edilen ve beğenilen bir romanını, gördüğü alaka ve teşvik üzerine kitab halinde bastırmak istedi. Kendisi çekingen bir adamdır, bir müddet bekleli, kitabelardan ses sada yok, bunun üzerine, tanıdığı bir kütübeysi, lât arasında, romanının çok alaka gördüğünü, kitab halinde çıkarsa çok satılacağını söyledi. Kitabı, uzun tereddülden sonra, arkadaşımıza şu teklifte bulunduk: «— Basalım, şayed satırsa münasib bir şey veririz!»

Romançı, bu akla, mantığa sığmaz ticarete de razı oldu. Fakat hâlâ ki-

tabeidan haber bekliyor. Ne zaman danberi? Tam iki aydır. Arkadaş, sırlı ve bedbinder, bunda da haklıdır. Fakat bundan daha garib olayı eserlerini neşir imkânını bulmuş, diğer bir romanının bu arkadaşta tavsiyesidir; diyor ki:

«— Eserini koltuğunun altına saklayacak, Ankara caddesinde kapı kapı dolacak, tabilere dil dökecek, sin. Belki işlerinden biri insafa gelirden 20 formalık romanına 15 lira verir. O zaman eserini kitab halinde görmek bahıyarlığına nall olur sun!»

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Olur mu?

Boğaz otobüslerinden şikâyetlerimiz

Her gün Taksimden Boğaz sahillerine uğrayarak Yenima, halleye kadar devam eden otobüs servisleri yapılır. Bu servislerin birincisi sabah saat 7,30 da başlar ve muayyen bir tarifeye tâbi olarak devam eder, gider. Fakat bu hatta tahsis edilmiş olan otobüslerin hemen hepsi çürük, çarık seçer. Yolda ya lastikleri patlar, ya silindirleri tkanıır, ya kabloları kopar veyahud da motörleri bozulur.

Göze batan en basit aksaklıkları dahi mazur göstermek için «ahvali hazır» tabirini dillerine pelesenk edenler misillü bu otobüs sahiblerine yapılan müracaatlerden da hiçbir netice alamazsınız. Çünkü cevap hazırdır: Yedek parça bulamıyoruz, köstek bulamıyoruz.

Sansızız ki bu zevat surf memleketi fabri bir hizmet yapmak için bu otobüsleri işletirler ve muhâbilinde hiçbir şey beklemezler. Boğaz otobüslerinin, taksidi işleyen arabalar gibi yedek parça ve lastik tedarikinde sıkıntı çektikleri inkâr edilemez. Sahiblerinin bu husustaki şikâyetlerinde yerden göke kadar hakları vardır.

Fakat sabah saat 7,30 da ilk seferini yapacak olan bir otobüsün radyatör suyu, saat yediyi 29 dakika geç mi konulur? Şoförleri ve biletçileri sokak sokak münadimler vasıtasla mi aramılır? Benzinin en son dakika ve hattâ saniyede mi alınır? Servis saati, şu veya bu sebeble tehîr edilen bir arabaya yolcu doldurulur da arabanın hareket saati haber verilemez mi? Daha iyisi, arabanın görünür bir tarafına hareket saatinin kaç olduğu yazılmaz mı?

(Devamı 4/2 de)

Macaristandan matbaa kâğıdı getirtiliyor

Bazı Macar firmaların memleketimizden kâğıt, balmumu ve deri almak için bazı temastlar yapmışlardır. Bu temastlar neticesinde, verilecek mallara mukabil takas esaslı üzerine bazı ithalât eşyası ve birinci planda matbaa kâğıdı getirilmesi karar altına alınmıştır. Bu mallar bugünlerde yola çıkarılacak ve kısa bir müddet sonra da memleketimize gelmiş olacaktır.

Dahili ihtiyacı karşılamak üzere getirilmekte olan elektrik pilleri de bugünlerde şehrimize muvasalat etmiş olacaktır.

Merdivenden düşerek başı patladı

Kadıköyünde, Yasa caddesinde bir bakkal dükkanında tamirat yapmakta olan Zari isiminde bir marangoz merdivenden düşerek, başı patlamış; tedavi için Haydarpaşa Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Tarifelerine zam yapılan limanlar

Devlet Limanları İşletme müdürlüğü İstanbul, İzmir, Trabzon ve İskenderun liman işletmelerinin ücret tarifelerini bir miktar arttırmışa karar vermiştir. Yapılan teklifata göre hazırlanacak olan yeni tarifelerin tatbikına 15 Şubattan itibaren başlanacaktır.

İstanbul borsası

7/2/942 açılış - kapanış fiatları

CEKLEK

Açılış ve kapanış

Londra 1 Sterlin 5.22

New-York 100 Dolar 129.69

Ladrid 100 Peçeta 12.89

Stokholm 100 İsveç Kr 30.72

Esham ve Tahvilât

Sivas - Enzurum 20.10

Medicaz Bankası 155.—

TAKVİM		Şubat	
Rumi sene 1357	8	Arabi sene 1361	
2 inci Kânun 26	Pazar	Kânun 08	
GÜNES		İMSAK	
S. D.	Muharrem	S. D.	
7 05	21	5 24	
1 05		11 51	
Oğlo		Yeni	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 12 28	15 15	17 83	19 05
V. 6 55	9 41	12 —	1 38

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 8

PATRONA HALİL

— Sahibi devlet efendimiz.
Cumba ardında telaşlı bir hissettirdi ve bir kıpırdanma oldu:

— Az eğlenin.
Kara Ali alt yanını diyalomeğe lüzum görmeden geldiği yere döndü. Efendisini duvar boyunda sık sık solurken buldu. Boynunu uzatıp yavaşça fısıldadı:

— Haydin sultanım.
— Kapağı açtı mı?
— Açar elbet sultanım.

İbrahim Paşa sağ elle belindeki hançerin kabzasını sıkıp ağzını muhafızının kulağına uzatarak sordu:

— Kör müezzinin hanesinde şevk var mı?

Ali sesi titreye titreye cevap verdi:
— Yok. Merak buyurman. Kör hafız tavuk gibidir sultanım, yatsıyı kılar kılmaz yatar.

İhtiyatlı ihtiyatlı karanlık ev kapısı önüne geldiler. Kapı aralıktı. İbrahim Paşa eşik önüne gelir gelmez bir kadın fısıltısı acele acele söyledi:

— Kerem buyurup çabık girin sultanım.

Sadrizam içeriye girince kapı örtüldü. Kara Ali dışarıda kaldı.

Karanlık kapı aralığında İbrahim Paşanın bileğini yumuşak bir kadın eli tuttu, titreyen heyecanlı bir sesle yavaşça:

— Bunda meks eyle sultanım. Mum yakabın.

Dedi. İbrahim Paşa güldü. Her tarafını çok iyi bildiği küçük evin mutlak önünden geçen taşlığına doğru yürüdü. Dar bir merdivenden çıktılar, arka tarafta karanlık bir odaya girdiler. Kadın koşup mumu yaktı. Sadrazam karanlıktan birdenbire aydınlığa çıktığı için kamaşan gözlerini ovuşturdu. Kadın mum fitilini ince bir makasla keser kesmez şevk daha canlandı: Oda küçüktü. Pencere perdeleri sınıksız kapanmıştı. Beyaz örtülü bir sedir, yerde güzel ve yumuşak bir halı üzerine geliş güzel atılmış birkaç yer silütesi vardı. İbrahim Paşa gölgesi perdelerden askeder diye sedire oturmadan yerdeki güllerden biri üzerine bağdaştı.

Kadın paşanın önünde durarak gülümsedi. Orta yaşlı olduğu halde olgun bir güzelliği vardı. Sadrazamın önüne teklifsiz teklifsiz diz çökerek yaşlı ada-

mın yumuk elini alıp öptü:
— Benim sultanım, bizleri feramuş buyurdunuz sanmıştık.

Sultan Ahmedin damadı güldü:
— Küçük bir hizmetimiz var Zeliha.
— Can ve baş ile sultanım, hemen buyurun.

Paşa bir iki kere yutkunduktan sonra Zelihanın yumuşak saçlarını okşadı:

— Biliyoruz. Hizmetin çok sadakatli mücerredir.

Olgun Zeliha kırtarıktan kalktı: Misafirine kahve pişirmek istiyordu. Sadrazam bırakmadı, Zelihanın altın bilezikler dolu beyaz bileklerini tutup önüne oturttu. Derece tepeden söylediler.

Zeliha İbrahim Paşaya vassalık eden eski göz ağrılarından biriydi. Sözü «İstanbul kılık getirdi diye paşanın Mahmudpaşa kadılarından azlettiği Zülâli zadenin dilber karısına» getirince, sitemli sitemli şikâyet etti:

— Gücenmen aslanım. Erkek değil misiz, «K-narya» yı «Tutsağa» düşürünceye dek ah ve vah edersiz.

Paşa elini kadının ağzına koymak istedi:

— Yok. Öyle değil.

— Öyle sultanım. Zülâli zadenin sarı kanaryasını dahi öyle elmediniz mi? Ya size ram oldu deyu mu efendisini mansabından ettiniz? Ya bir yıl şu odada zanularına düşüp zârî zârî göz yaşları döktüğünüz «afeti devran» ne oldu idi? Bir dem hatırlar mısınız?

— !..

— Safinaz bu sabah bunda idi. İbrahim Paşa sarardı:

— Ya bizleri hatırlayıp sorar mı idi?

Olgun kadın derin bir göğüs geçirdi:
— İnkisar eyle idi.
— Efendisini mansabında tutsa idik, dillere düşen maceramız şevketli Paşa dışına aksedecek idi.

Kadın güldü:

— Vezir İbrahim Paşa Padişah'tan havfeder mi?

İbrahim Paşa gülümseye gülümseye başını salladı:

— Yalnız padişahlardan eder. Anlar da vefa olmaz Zeliha!

— Ya, Safinazın efendisini taşrada bir mansab sahibi edemez miydiniz?

İbrahim Paşa başını geriye doğru hareket ettirdi:

— Edemezdi. «Baka macera doğru imiş, işte Asitaneden kaldırıp falan ve falan mahalde arpalık insan etti» derler idi!

Kadın sapsarı kesildi:
— Amma kanaryanın dizlerine kapayıp göz yaşları dökerken böyle söylemez idiniz?

Sadrizam güldü:

— Ya ne der idik?

— «Emir eyle benim sultanım Asitaneyi ateşlere verelim» der idiniz!

İbrahim Paşa cevap vermedi. Olgun kadının yanağını okşaduktan sonra eli ne bir kese altın tutuşturdu:

— Gel bu gece seninle sulh olalım. Kadın keseyi koynuna soktu:

— Cenkte değildik sultanım.

— Zeliha senden bir hizmet isteriz. Zeliha Paşanın ellerini öptü:

— Bin canımız olsa veririz, ferman eyle. Yine hangi fetvanın zülfü kemedi sultanımın mübarek gönlünü zincire urdu?

İbrahim Paşa derin derin ofladı. Zelihanın gözleri parladı:

— Kadı hallesi, vezir gelini değil ya?

— Yok.

— Ya, esnaf kızı mı aslanım?

— Ben dahi bilmem.

— Ya semtini dahi bilmez misiz?

— Sultanselim olvarında.

— Sâdâbâda teferruce gelür mü?

Sadrizam kuşağının arasından macun kutusunu çıkarıp bir parmak aldı:

— Yok Zeliha yok. Küçük bir çesmeden desti ile su alur idi.

Zeliha bir k-hkaha attı:

— Öyle ise elem çekmen sultanım.

— Tutsağa düşürür müsün?

Zeliha bir daha güldü:

— Ayağıle gelür sultanım!

İbrahim Paşa bir kese altın daha uzatarak ayağına kalktı:

— Bak Zeliha, sana bunca eyülüşüm var. Ermeniyi Valide Hanım önünde salbettirip seni pake çıkardık.

Zeliha kızarıp başını eğdi. Sadrazam güzel kadının çenesini tutup yüzünü kaldırarak gözlerini gözlerine dikti:

— Sana vafir ihsan ederim. Bu kadını benimle bir gececik halvet edebilir misin?

Zeliha cevap vermeden düşünür gibi yaptı. Paşa iki omuzuna asılıp sarıladı:

— Bak, sen bilirsin.

(Arkası var)

San'ate dair

(Baş tarafı 3/1 de)
İstimdad feryadlarıyla bulutlara, yıldızlara haykıran bu narin, zarif minareler...

Kaç kereler bunların karşısında diledim, kaldım. Daha sonra canîlere girince, bunların birer niyaz kameti şeklinde uzanan sütunlarının dibinde ve insanlığın üzerine yüksek, geniş bir ümid ufkunu açmak isteyen kub belerinin altında nasıl huşu duygularıyla hayalimin kanadlarıyla uçtum.

Düşünüyorum: Beni en ziyade istig'rağa sevk edenler hangileridir, diye... Sırasıyla Beyazad, Sultanahmed, Fatih, Sultan Selim ve nihayet Süleymaniye... Hepsinin kendisine mahsus güzel likleri var, elbette!.. Hele Sultanahmedin tezyinatına, dini bir ilhamdan ziyade, san'ate, san'atin ufak tafsilâtına hayran kaldım; fakat umumi manasile beni dolduran Süleymaniye oldu. Ne zaman bir iman hamlesile harekete gelse onun tatmin için esbabını gidip orada, müberrinin kenarına dayanarak arardım.

Avrupada seyahatlerimde de mebaniyi ziyaret ederken mâ'bedleri en evvel görmeğe çalışırdım. Bunlardan ne kadar meshurlarını görüp doluştum: Kolonya ve München büyük kilseleri, Romanın Saint Pierre baziligi, Parisin Notre Dame katedrali, gene Parisin yeni Sacré Coeur kilisesi hep ayrı ayrı mimarının mucizeleriyle, tezyinatın serveti ve haşmeti ile beni uzun uzun işgal etti; fakat belki bunlar da esil hüner eserlerinin bolluğundan olacak, onlardan çok daha mütevazî olan Bamberg yeranın Bamberg şehrinde, bütün etrafı hâkim bir tepede mebnî dom'kan duyulan şeyleri bulmadım.

Bu büyük kilise Almanyanın Romane üslubunda en muhteşem mâ'bedlerin den biridir ki onuncu asırda temelleri atılmış ve on üçüncü asırda son şekli almıştır. Bugün yedinci yüz yılının içinde insanlığın hep kanla ateşle musibetle cereyan eden tarihine ağıllanmış zannedilen bir hali var.

Alman san'atkarlarının en meşhurlarına aid levhalarla, oymalarla, türlü zinetlerle bir nefâ'is meşheri gibidir, fakat ruha en ziyade ilhamlar bahşeden onun kubbesi, sütunları, ve loşluğu. Burada hiçbir garb mâ'bedinde duymadığım hislerle uzun bir saati iştiğrak içinde geçirdim. Bu müddet zarfında hayalimin; din, akide ayrılıklarında geçikmiyen, yalnız şu toprak üstünde geçirilen ızdırab saatlerinden sonra biz zavallıları bekleyen atıye teveccüh eden pervazları oldu. H. Z. Uşaklı

Son Postanın edebî tefrihası: 51

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkan

— Bu resimleri seyrederken ana kalbinizin ne kadar heyecan ve teassür geçireceğini tahmin ediyorum. Bakınız, şunlar, madam Sürpikle bir arada alınan fotoğraflardır. Bir çoklarını otelde bulunan amatörler, kendi teccüslerini tatmin için çekmişler; onların elinden almağa muvaffak oldum. Çünkü onların nazarında o zaman Neriman gülünç ve acayib bir kızdan başka bir şey değildi.

— Evet, bakınız burada otelin kapısında başka birçok insanların arasında Nerimanı görüyorum.

— O zaman daha saçlarını kestirmemişti.

— Evet.

— Şu resim onu ilk defa giydiği biçimli bir elbise içinde gösteriyor.

— Büyük değişiklik var.

— Değişiklik asıl şu fotoğrafide başlamış.

— Fakat henüz daha pek zayıfmış.

— O zaman henüz iştihası yerine gelmemiş imiş. Madam Sürpik yemekleri zorla yedirmeğe kâfi buluyor, onun iştihasını açacak yemekler hazırlatmasını pek akıl edemiyormuş.

— O rejimi siz mi değiştirdiniz?

— Evet, onu tanıdıktan ve sevdiğikten sonra samimiyetle alâkadar olmağa başladım. Yalnızlığı beni çok müteessir ediyordu. Ben zaten acı görmüş bir kadımdım, öksüz kızcağzın hali içime dokundu ve onu himaye etmeğe karar verdim. Bakınız, onunla tanıştıktan sonra ne kadar çok resim var. Torunum fotoğrafı meraklıdır, adım başına bir resim çekmeğe neves eder.

— Bunlar çok muvaffak olmuş.

— Bu sayfadan itibaren ondaki tebeddülleri daha iyi göreceksiniz. Bakınız, her türlü pozda çekilmiş resimleri var: Evde, sokakta, gezmede, spor yaparken, otomobilde, baloda... Vellhasıl karşınızda tam manasile bir hayat kitabı görürsünüz. Simdi artık kanaat getirir misiniz?

— Aman hanımefendi, ben bir

dakika bile sizin sözünüzden şüphelenmemiştim; fakat siz de benim yerimde olsanız o zaman Nerimanla bugünkü şık ve güzel kadın arasında bir münasebet bulunacağına ihtimal vermezdim. Nezihe hanım cevap vermede bir saniye durdu. Zihninden geçtiği belli idi. Nihayet dayanılmazdan sordu:

— Gelinizi böyle görmekten memnun oldunuz mu efendim?

— Memnun olmak ta söz mü? Hayatımın en büyük sevinçlerinden birini duydum. Keski oğlum da burada olsaydı ve karısını benim gördüğüm gibi görseydi!

Söylediği cümlelerden mahcup olmuş gibi birdenbire sustu, önüne baktı ve mütereddid bir sesle yavaşça şu suali sordu:

— Nerimanla Ömerin nikâhlarındaki hususiyeti biliyor musunuz?

— Biliyorum, her şeyden haberi var. Neriman bana bütün acı ve üzüntülerini anlattı.

— Fakat oğlumun bu izdivacı ne kadar muhalif olduğunu ve onu razı etmek için ne kadar müstaklât çektiğini o da bilmiyordu. Ömer birinci karısını fevkalâde çok sevdiği için ikinci defa evlenmek istemiyordu.

— Onun bir defa evlenmiş olduğundan malûmatım vardı.

— Birkaç aylık müsterek hayatından sonra Nüveyre öldü. Oğlum ümitsiz bir vaziyete düştü. Belki de bu sözlerime inanamazsınız amma onu ikinci bir izdivacı zı eden sebeplerden biri, kendisi ile kurtarmak idiyse, ikincisi de Neriman gibi iskenceler içinden yaşayan bir kızcağıza karşı insanî bir harekette bulunmak, onun tarafından çekip almakta. Bazı kimseler Ömerin para hirsile hareket etmiş olduğuna zahib oluyordular amma hakikat şudur ki...

Şaziye Hanım gene sustu. Sizi göz yaşlarıyla tikanmıştı. Bir iki defa yutkunduktan sonra devam edebildi:

(Arkası var)

Pazarlık Üstadı

Yazan: Ferenc Molnar

Çeviren: İbrahim Hoya

Sahne antika mobilya satan bir mağazanın kuytu bir köşesinde, yüksek arkalı bir iskemleye oturmuş, sıramı bekliyordum. İşte bu bekleyiş esnasındadır ki, müthiş bir pazarlık düşellosuna şahid oldum. Duello ya meydan veren de, ıgır, kıvrık ayakları altın yaldızlı, üstü sarı mermer bir masa zavallısıydı. Alıcı ile satıcı arasında bulunmaktan sanki ödü kopmuş gibi bir hal almıştı yavrucuk..

İki adam masanın üzerine doğru eğiliyor, ve avazları çıktığı kadar birbirlerine bağıyor, haykıyorlardı. Satıcı, malının meziyetlerinden dem vururken masayı habire okuyor. Böylelikle kıymetli eşyasına karşı duyduğu sevgiyi gösteriyor, müşteri ise, mermer durmacasına şamarlar indirerek nefretini, beğenmemezliğini açığa vuruyordu. Hattâ bir keresinde de yaldızın hasiyetinden şüphelendiğini söyledi, ve masaya belli belirsiz bir tekme bile attı. İptidai bir insan, meselâ bir Polonya köylüsü bu manzaradan şu sonu çıkardı ki, bu derece nefret edilen masadan kurtulmak isteyen müşteri, ve malt adeta tapacak kadar seven de satıcıdır.

Birden pazarlık alevlendi, şeytanî bir şiddet kesbetti. Satıcının renâğı uçu, yüzü bembeyaz kesildi, diline ve tavrına bir alaycılıktır çoktu. Müşteri de baba hindi gibi kırdı, köpürdükçe köpürdü. Ağzından çıkanları kulakları işitmez oldu. Sanki güğide efendisine yaklaşmış gibi olan ve yeni sahibinin eline geçeceğini, evine yollandığı takdirde hiç de saadet yüzü görmiyecemmiş gibi davranan masanın aleyhine dilini uzattıkça uzattı. Beriyanda ise dükkânci hiç de istifini bozmadı. Tersine, rengi büsbütün uçu. Hiç orallı olmadı. Sandım ki, hiddet, şiddet, afur tafur, itidalin sükûnun karşısında boyun eğecek tir. Yanılmışım. Aksi çıktı, ve hiddeti burnunda müşteri davayı ka-

zandı. Satıcı, masaya ilk önce bin lira istedi. Maçın ilk iki ravundunda binden sekiz yüze indi. Üçüncü ravunda hasımlar berabere kaldılar, fakat dördüncü ravunda satıcı bir nakavutla masayı beş yüz elli liraya sattı. Müşteri apanetinin neşelenildi, kahkahalar savurdu ve mücadeleden bitik bir hale gelen satıcının elini hararetle sıkarak dükkândan ayrıldı. Kapıda, dönüp bana sert sert bakmayı da unutmadı. Anlaşılan onun bu kaba zaferinden hoşlanmadığını apaçık çakmıştı. Müşterini dükkândan çıkar çıkmaz, satıcı bir koltuğa yığıldı.

Adamcağızı teselli gayretile:
— Ne de olsa kârın var.. Sen bu masayı taş çatlasa iki yüz elliden fazla vermiş değilsindir, dedim.
Gözlüklerini silerek yorgun bir sesle cevap verdi:

— Yüz liraya aldım, herifçi oğlanınca, o nisbette de kabannın biri.. amma, pazarlık etmsiri bilmiyor.
— Öyle mi?.. Ben ise aksine adamlı bu işin tam erbabı, dâhisidir, diyordum. O da pazarlık etmsini bilmezse kim bilir canının içi?.

Dükkânci:
— Kim mi?.. Bizim baba « S » yani bu san'ati bana öğreten üstad.. diye cevap verdi, ve bana şu hikâyeyi anlattı.

Baba S., vilâyet kasabalarından birinde tefecilik eder, faizle para verir, ayrıca ufak tefek işlerine de koşar. Muhitinde namuslu diye adı çıktığı için de memurlar, onu sevdiikleri kadar kendisine derin bir inanç beslenmiş. Öyle ki memuriyet zoru ile başka yere nakledildikleri zaman bile onunla ilişkilerini kesmez, daima mektublaştır, iş yapar yani senin anlayacağın para alıp verilmekmiş. Asıl ismi çok uzun olduğu için de kendisine Şekspirin Venedik Taciri isimli piyesindeki yahudi mürabahacılarından kinaya olarak Şaylok ismini takmışlar.

Günlenden bir gün, işte başka bir kasabaya nakledilen bir memur paraca müthiş bir sıkıntıya düşmüş. Babasından topu topu miras kalan çok kıymetli, paha biçilmez bir yüzüğü satmaya karar vermiş. Eh.. orada Şaylok dururken başkasına baş vurulmaz ya.. Derhal hiç tereddüd etmeden yüzüğü eski mahfazasına yerleştirip paket yaparak kısa bir mektubla birlikte, Şaylok'a posta ile yollamış. Bir mektubda şunlar yazılı imiş:

— Size biricik aile yadigarı olan yüzüğümü gönderiyorum. Üç yüz liraya kabul ederseniz, ahkoyunuz. Aksi takdirde yüzüğü derhal geri yollayınız. Beş para eksikliğine bile satmak niyetinde değilim. Hele pazarlığı hiç yavaşmam...

Adamcağız iki gün sonra şöyle bir telgraf almış:

— Yüzük üç yüz etmez, en fazla iki yüz veririm. Şaylok..

Memur tekrar tellemiş:

— Yüzüğün fiati üç yüzdür. Pazarlık yok.

Üçüncü günü Şaylok yeni bir telgraf daha göndermiş:

— 250 yi kabul ediniz. On para fazla olmaz.

Memur gene, tabii, telgrafla cevap vermiş:

— Yüzüğün fiati üç yüzdür. Pazarlık yok. Yüzüğü iade ediniz.

Aradan bir kaç gün geçtikten sonra, memura postadan bir paket gelmiş. Üzerinde Şaylok tarafından gönderildiği yazılı imiş. Adam paketi açmış. İçinden de bir sicim ile sımsıkı bağlanmış, üstelik de kırılmaz balımmu ile mühürlenmiş mahfaza ile bir mektub çıkmış. Bu mektubda da şunlar yazılı imiş.

— Azizim:

Yüzüğünüzün üç yüz lira etmiyeceğini bir mübahassıs olmak sıfatıyla arz ederim. Dünyanın hangi bucağına götürseniz umduğunuz fiati bulamıyacağınıza şimdiden sened vereyim. Sırf güzel hatırlınız için si-

Gönül işleri

(Baş tarafı 3/1 de)

— Bana münasib bir kız tavsiye ediniz, diyor.

Güler misiniz, ağlar mısınız? Farezedlim ki, tanıdığım aileler arasında evlenecek yaşta, çocuğun olsa kendime gelin yapmak istiyecem derecede beğendiğim bir kız bulundu, bu çocuğu sarf çizmeli Mehmed ağaya nasıl tavsiye ederim?

Hükmediyorum ki, muharebe harbe görmemiş olan milletler arasında da sınırlı hastalığı doğurmuştur.

Amerikada yapılan bir istatistikten anlaşıldığına göre orada 18 kişide bir kişi tedaviye muhtaç imiş. Korkarım, hastalık bizim gönül işleri ile uğraşan erkeklerimize de sırayet edecek.

TEYZE

Kocaeli Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

23/1/942 tarihinde vefat eden İsmitte un tüccarı ve müteahhid Salih oğlu Rasim Görgünün terekesi vereseden babası Salih'in isteğiyle 24/1/942 tarihinde İsmil sulh hukuk hâkimliği marifetile tahrir ve tesbitine başlanmıştır.

Müteveffa Rasim Görgünden kefaletten dolayı alacaklı olanlar dahil olduğu halde ölenin tekmiil alacaklıları ve borçlularının bir ay zarfında alacak ve borçları varsa vesikalarile birlikte İsmilte sulh mahkemesine müracaatla kaydettirmeleri ve müddeti zarfında alacaklarını yazdırmayan alacaklıların mirasçılara ne şahsan ve ne de terekeye izafeten müracaat hakları olmayacağı ve tevdi edecekleri evrak ve vesaik mukabilinde mahkeme kaleminden makbuz isteyebilecekleri ilân olunur.

ze 280 lira vereceğim. Kabul ettiğiniz takdirde, mahfazayı açmayıp, olduğu gibi bana yollayınız, ben de size derhal parayı gönderirim. Aksi takdirde, yüzüğünüzü güle güle kullanınız. ve ben de almaktan vazgeçerim.

Memur bunu okuyunca fena halde kızmış; yüzüğünü satmamıya karar vererek, mühürü koparıp mahfazayı açmış, bir de bakmış ki yüzüğün üzerinde yeller esiyor, onun yerine içinde şöyle bir pusla vardır:

— Pekâlâ.. dediğiniz olsun, yüzüğü üçyüze kabul... Nasıl ... Barm?

İbrahim Hoya

Refia Eerden'in resim sergisi

Sergiden bir görüntü

Üstad Çallı İbrahim'in genç ve seçkin talebesinden bayan Refia Eerdenin; muhtelif zamanlarda hazırladığı kompozisyon, portre, peyzaj ve skeçlerden mürekkebe 48 eserini ihtiva eden sergi dün Eminönü Halkevi salonlarında büyük ve münevver bir davetli zümresi önünde açılmıştır.

Her birisi, genç san'atkârın geniş hamlelerini gösteren tablolarla hâkim olan renklenden, Refia Er-

denin, profesör Levi'nin Akademiyeye getirdiği havadan tamamiyle sıyrılmış olduğunu, doğrudan doğruya kendi benliğinin reaksiyonlarına bize vermeğe çalıştığını anlıyoruz.

Refia Eerdenin Ada ve Ordu intibalarını etkisizlendiren peyzajlarında renk uygusu fevkalâde kuvvetlidir. Portrelerinde de mananın bütün inceliklerini buluyoruz. Genç ressamı hararetle tebrik ederiz.

İ. H.

Yeni neşriyat

İslâm - Türk Ansiklopedisi

27 inci nüshası intişar etmiştir. Bu nüshada eshabdan, fukahadan, ülema, dan, feylesoflardan olan amirler, bu maddeye dair hukuki istilahlar, Kâzîmi halifesi Elâmîri Billâh, âmme davasının esasları ve fetva devrinde âmme davası hakkında mühim tekkikler, Mehmed Akifin şiirleri, hazreti Emine hakkında İslâm Ansiklopedisinin gazetkârane neşriyatı, Şerefettin Yalınkayanın bu isnağı niçin red detmediğine dair yazıları vardır. Yazanlar: Profesör İsmail Hakkı İzmirli, Temyiz Mahkemesi reisleri Ali Hâmet ve Fahrettin, Ömer Rıza, Ömer Nasuhî, Sadettin Nüzhet, Nafiz Danışman.

Perde ve Sahne

(Perde ve Sahne) nin Şubat sayısında sinema ve tiyatroya aid birçok salâ-

TIYATROLAR

Istanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu
Tepebaşı dram kısmında
Bugün 15,30 da ve
akşam 20,30 da
RÜZGÂR ESİNCE

İstiklâl caddesi komedi kısmında
Bugün 15,30 ve akşam 20,30 da
KIRALIK ODALAR

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)
Divanyolunda 104 No. da hergün
hasta kabul eder.
Telefon: 21044-23398

hiyetli imzaların yazıları ve pek zengin resimlerle çıkmıştır. Tavsiye ederiz.

Memleket Haberleri

Kocaelide yazlık ekimine başlanıyor

Köylü ve çiftçi faaliyet halinde

İzmit (Hususi) — Bu yıl Kocaeli çevresinde yazlık ekime daha fazla önem verilmeğe başlanmıştır. Kışlık ekimi köylülerimiz zamanın da ettikleri için bu yıl çok mahsul umuyorlar. Yazlık ekime de dört el ile sarılarak sayın Başvekilimizin emirlerini yerine getirmeye çalışılmaktadır. Adapazarı - İzmit - Gölcük - Karasu çevresi bu yıl bol olarak Mısır ekmeğe hazırlanıyor. İzmit ve Gölcükte tütünlerin de metleme işleri bitirilmek üzeredir.

Gölcükte kışlık ekim geçen yıldan bir kat daha artmıştır. İzmit ve Adapazarı çiftçileri bu yıl şeker pancarına da önem verecekler ve istihsalı iki misline çıkaracaklardır.

Gölcükte köy yollarının yapılması
Gölcükte köy yollarının yapılmasına önem verilmektedir. Nüzhetiyer-Asan-Hasan köyleri arasındaki yollar yapılarak umumî şoseye uzatılmaktadır. Köylü bundan çok memnundur.

Edirne'de Atatürk koşusu

Edirne (Hususi) — Şehrimizde havanın pek soğuk olmasına rağmen beden terbiyesi Edirne bölgesi atletizm ajanlığı tarafından tertib edilen 4000 metrelik Atatürk koşusunun yapıldığını telgrafla bildirmiştim.

Heyecanlı olduğu kadar muntazam bir şekilde devam eden bu

koşuda birinciliği Halil Çekiç, ikinciliği İbrahim Kıtır, üçüncülüğü de Recep Oruç kazanmıştır.

Gönderdiğim resim beden terbiyesi Edirne bölgesi spor muallimi Hüseyin Albayrakdar ile birinci, ikinci ve üçüncü gelen arkadaşları gösteriyor.

Şikâyetler ihtiyaçlar

Eskişehirde tenvirat işi

Eskişehirden yazılıyor: Bir aydan beri şehrimizin tenvirat bakımından halkımız birçok sıkıntıya maruz kalmıştır. Her ne sebepten dolayı olursa olsun hayreti mucib bir şey varsa o da şehrin bir takım müstesna yerleri tenvirat olunduğu halde diğer yerlerin karandıkta olmasıdır. İstasyon caddesi, bazı lüks ve eğlence yerleri muntazaman yandırdığı halde bir gün olsun gerek yukarı mahalle, gerekse aşağı taraf evlerinde; sokaklar münavebe ile olsun tenvir edilse daha iyi bir iş olur.

Uçak pulları Edirneye de verilmelidir

Edirnedeki yazılıyor: Posta ve telgraf umum müdürlüğünce tabetirilen uçak pullarının yalnız birkaç büyük merkezlere verilmesinden ötürü Edirne'de bulunan pul meraklıları bu halden üzülmektedir.

Afâkâdârların nazarı dikkatine vazederiz.

Samsunda gizli binlerce kilo gıda maddesi bulundu

Samsun, (Hususi) — Mağaza ve dükkânlarda birkaç gün içinde pirinç, bulgur, tuz, pekmez ve kibrit gibi maddelerin bindenbire ortadan çekilmesi üzerine hükümetçe bazı esnafın ev ve depolarında evvelki gün sıkı bir araştırma yapılmıştır.

Araştırılan ev ve depolarda yüzlerce tenekte peynir, zeytinyağı, pamukyağı, sadeyağ; çuvallarla fasulye, bulgur, mercimek ve ayrıca bin kilodan fazla diğer muhtelif gıda maddesi vesaire meydana çıkarılarak müsadene edilmiştir.

Şüpheli kimselerin ev ve dükkânlarında araştırmalar devam etmektedir.

SPOR

Bugün yapılacak lig maçları

İstanbul lig maçlarına, uzun süren bir fasıladan sonra bugün Kadıköy sahasında başlanacaktır. Lig maçlarının sahalarda bozukluğu dolayısıyla sık sık tehiri bugün yapılacak maçları pek tabii olarak alâka uyandıracak bir şekilde soktu. Bugün ilk maçı İstanbulspor ile Beyoğluspor yapacaktır.

İstanbulspor bu maçı kolay bir oyunla kazanabilecek kadar sağlamdır.

İkinci oyun lig lideri Galatasarayla Kasımpaşa arasındadır. Bu maçta Galatasaray için en ufak bir endişe olmamak lazımdır.

Son maç Beşiktaşla Beykoz yapacaktır. Beşiktaş bu maçı dilediği şekilde kazanacak bir kuvvettedir.

Olur mu?

(Baştarafı 2 nci sayfada)

Şişli, Taksim, Cihangir, Bomonti ve bütün o havalide oturup da Boğazın muhtelif noktalarına erkenden ulaşmak mecburiyetinde bulunanlar için bu otobüsler, hakikaten faydalı birer vasıtadurlar. Şu şartla ki zamanında ve muntazam servis yapabilsinler. Hele saat 7,30 otobüsünün Yenimahalleye saat 8,25 de varan şirket vapurlarile telâki yapması ve Anadolu ve Rumeli kavağı yolcularını Köprüden 6,40 dakalanan şirket vapuruna yetiştirmesi elzemdir. Aksi halde, bu gibi yolcular için bu otobüse binmenin hikmeti kalmaz.

Belediyeye de bu bahiste mühim bir vazife terettüp ettiği şüphesizdir. Otobüslerin gidip gelirken Büyükdere Emniyet komisyonuna uğramaları bir kontrol sayılmaz. Bu hal bir sürat ve saat mürakabesinden ziyade adım başında mevcud uğraklara bir uğrak daha ilâve etmekten başka bir şey temin etmiş olmaz. Bugünkü şekle ve vaziyeti yakinen bilenler için bu otobüsler üzerinde bir belediye mürakabe bahis mevzuu dahi değildir.

Olur mu?

«Son Posta»nın tefriki: 210

KOCA YUSUF

Yusuf Hindliye aldırılmıyordu

Mösyö Piyer ve Dubliye Kanadalıyı Amerikaya beraber götürmek istiyorlardı. Hattâ; Amerikaya gitmeden evvel Londrada bir iki güreş yapmağa da karar vermişledi. Yusuf, çorbacıların bu fikrine şu cevabı vermişti:

— Birdenbire meydana çıkarmak olmaz... Eğer, mağlûb olursa bir daha kıymeti kalmaz... Üste de aşkla bağlandığı güreşten soğur... Amerikaya götürelim... Daha birkaç ay çalışsın, iyiden iyiyi kendini toparladıktan sonra; yenilmez olarak sahneye çıksın... Hem, bize böyle bir adam lazım... Bana çok iyi idman vermeğe başladığı dedi.

Mösyö Piyer ve Dubliye Koca Yusufun yerinde ve akıllane olan fikirlerini kabul etmişlerdi.

Yusuf, doğru söylüyordu. Kanadalı iri, kuvvetli ve cüsseli olmakla beraber ne de olsa acemi idi. Padobni ve Petersen gibi fevkalâde usta olan pehlivanların karşısına birdenbire çıkarmak doğru değildi.

★
Bir hafta çabucak geçti. Hindli ile güreşe tutuşma günü gelmişti. İngiliz gazeteleri, Hindliyi şirmişlerdi. İri ve adeli gövdesini hengün gazetelerinin ilk sayfalarına koyup nesrediyorlardı. Hakında türlü türlü efsaneler icad edip duruyorlardı.

İngilizler, at yarışlarında olduğu gibi, Yusufu Hindli müsabakası dolayısıyla yüz binlerce kumar oyunu oynamışlardı.

Hindli afyon yutuyor, sigara içiyordu. Günlük hayatı o kadar muntazam değildi.

Mösyö Dubliye; Hindliyi bir organizatör ve menejer gözüle yakından tetkik etmişti. Koca Yusufun, Hindliyi yeneceğine kanaati vardı. Nihayet; afyonkeş bir adamdı. Koca Yusufun her zaman dediği gibi, ilkleri boş bir pehlivandı. Kaba soğandı.

Yusuf; Hindli ile güreşini çabuk bitirmek istemiyordu. Mademki; bu pehlivan sigara ve af-

yon çekiyordu, Muhakkak surette sürekli bir nefesi yoktu. Binaenaleyh, döve döve, ezerek kolaylıkla leşini yenmek daha ehvenişerdi.

Koca Yusuf; Hindliye karşı yapacağı müsabakanın tabiyesini tayin etmişti. Hem, Hindli boylu olduğu için çaprazda da güzel gelirdi. Mösyö Dubliye; Koca Yusufu; Hindliye karşı nasıl bir tabiye tutacağını sordu:

— Pehlivan, Hindliyi Petersen gibi çabuk mu yeneceksin?

— Allah bilir çorbacı... Bakarsın biz yeniliriz?...

Yusuf, hiçbir vakit galib geleceğim, şöyle yapacağım, böyle yapacağım demezdi.

Mösyö Dubliye; Yusufun bu seciyesini öğrendiği halde, nasılsa gene ağzından başı boş lâflar çıkıyordu. Sözlerini değiştirdi:

— Evet; Allah bilir... Yalnız; tutacağım güreş tarzını sormak istedim... dedi.

Koca Yusuf, alay olsun diye Dubliyeye sordu:

— Abe!... Sen de bunca sene pehlivanlık yapmışsın? Söyle bakalım bu sihirbaz Hindliye nasıl bir güreş tutalım be?

Mösyö Dubliye; Yusufu verecek cevap bulamamıştı. Fakat; yapılacak şey Petersen gibi çabuk yenmekti. Mukabele etti:

— Bence; Danimarkalı gibi, çarçabuk yenmeli...

— Baka, neden be?

— Pehlivan Allah sağlık verir ise, nasıl olsa bu iş olacak değil mi bir an evvel olsun?...

— Hepten bilmezsin güreşi be? Hem, haber getirirsin Hindli afyon yutuyor, sigara içiyor diye...

Hem de; birden bitirmek istersin güreşi be?...

— E!... Nasıl olmalı?...

— Görürsün er meydanında be?...

Koca Yusufun Hindli ile Londrada güreşleri

Yusufun Londra güreşleri Hindliden sonra, hitama ermiş bulunmaktadı. (Arkası var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Yurdda imar faaliyeti

Demiryollarımızın inşaatına hızla devam olunuyor

Zonguluak - Kozlu hattı bu sene sonlarına doğru açılacak

Erzincanda da önümüzdeki inşaat mevsiminde faaliyete geçilecek

Ankara 7 (Hususi) — Nafia Vekâleti bugünkü şartlar altında her türlü imkânlardan istifade ederek demiryolu inşaatına devam için büyük bir gayret sarfetmektedir. İnşaat mevsiminin gelmekte olduğunu gözönünde tutan Vekâlet muhtelif nafia işleri etrafındaki hazırlıklarına devam etmektedir. Bu arada Elâzığ - Van hattı üzerinde Elâzığ'dan 16 kilometre mesafede bulunan Çapakçura kadar inşaata büyük bir hızla devam olunmaktadır.

Diyarbakır - Çizre hattında her türlü inşaat bitmiştir. Diyarbakır istasyonuna 70 kilometre mesafede bulunan Sinan istasyonu işletilmeye açılmış bulunmaktadır. Sinan istasyonundan Kurtulana kadar olan kısmın ray ferişyatına önümüzdeki sonbaharda başlanacaktır.

Diğer taraftan Osmancık - Amasya kısmının etüdlerine devam edilmektedir. Zonguldak - Kozlu hattı bu sene sonlarına doğru bitmiş olacaktır. Dört buçuk kilometre uzunluğunda olan bu yolun 1600 metresini uzun bir tünel teşkil etmektedir. Bu tünelin açılması işi bitmiştir. İç kısmının döşenmesine devam olunmaktadır.

Erzincanda inşaat

Bunlardan başka Erzincan belediyesi emrine verilen iki milyon liralık fevkalâde tahsisatla bu şehirde yapılacak kararlaştırılan binaların bu ay sonlarına doğru ihalesi yapılacak, önümüzdeki inşaat mevsiminde faaliyete geçilecektir. Diğer sarsıntı muntakalarında hasar görmüş binaların tamamen yıkılan binaların inşasına devam edilmektedir.

Rusyada savaşlar yeniden şiddetlendi

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Son iki hafta zarfında cereyan eden muharebelerde yalnız bir ordunun bulunduğu kesimde 80 zırhlı araba, 300 den fazla top, 1000 makinalı silah ve mayın topu, 400 makinalı araba ve 850 kızak ganimet olarak alınmış, yahud imha edilmiştir. Alman müteaddid esirler den başka düşman 18,000 ölü vermiştir.

Cephenin şimal kesiminde Alman kit'aları, hücum kuvvetleri olan yaptıkları müteaddid savaşlar esnasında düşmana ağır ve kanlı kayıplar verdirmişler ve çok miktarda Blockhouse tahrib etmişlerdir.

Kareli cephesinde Alman ve Fin hava kuvvetleri, Mourmansk ve demiryolunun tesislerini muvaffakiyetle bombalamışlar ve düşman baskalarına da hücum etmişlerdir. Dün 34 Sovyet tayyaresi, hava muharebelerinde düşürülmüş, yahud yerde tahrib edilmiş ve bizim tarafımızdan hiç bir zarara uğramamıştır.

Bir Alman generali öldü

Berlin 7 (A.A.) — Bir Alman piyade tümeni kumandanı olan General Geisner'in şark cephesinde aldığı yaralar neticesinde öldüğü haber veriliyor.

Leninrad cephesinde

Londra 7 (A.A.) — Times gazetesinin Stockholm'deki hususi muhabirine göre, Almanlar Leninrad çevresinde tuttıkları mevzileri boşaltmaya ve şimal batıya doğru çekilmeye hazırlanıyorlar.

Amerikalılara göre İtalyada hoşnutsuzluk hüküm sürüyor

"Halk İtalyayı Almanyaya sattığı için Mussolini'nin nefret etmektedir,"

"İtalyanın hakikî diktatörü Alman büyük e çisidir,"

Newyork 7 (A.A.) — Britanya:

Life mecmuasında S. K. baş harflerle imza atan bir ecnebi ajanı İtalyada hoşnutsuzluk hüküm sürdüğüne, askerî ve sivil maneviyatının zayıfladığına dair son zamanlarda alınan haberleri teyid etmektedir. Bu ajan Romada, Milánoda ve daha bazı İtalyan şehirlerinde Mihver aleyhinde 30 ay casusluk yapmış ve gülsük mevkiiler işgal eden İtalyan ve Alman şahsiyetlerle temas etmiştir. Ajan, İtalyada halkın yüzde 85'inin Mussolini rejimine aleyhtar olduğunu, hattâ Hitlerle Mussolini arasında yapılan mülahazalarda hazır bulunan başlıca İtalyan nazırlarından birinin de gizli bir faşist aleyhtarı bulunduğunu temin etmektedir.

Life mecmuasındaki makalenin muhabiri yazısına şöyle devam ediyor:

Faşist rejimine karşı halkın nefreti pek iyi idare edilen iki gizli teşkilin etrafında toplanmaktadır. Bunlardan biri Mussolini'nin 1942 senesinde öldürüldüğü Giacomo Matteotti'nin taraftarları etrafında toplanmaktadır. İkinci teşkilil bilhassa işçilerden mürekkep olan muhalif anarşistler tarafından vücuda getirilmiştir.

İtalyadaki Alman ordusu

Halk İtalyayı Almanyaya sattığı için Mussolini'den nefret etmektedir. İtalyanın hakikî diktatörü Almanya büyük ekşi Von Mackensendir. Elçi her sabah saat 11 de Duçeyi ziyaret ederek ona Almanların o günkü arzularını bildirir. Von Mackensen 417 bin kişilik bir Alman işgal ordusuna dayanmaktadır. Bu ordunun 12 bin kişisi simendiferleri ellerinde bulundurmaktadır.

S. K. Mussolini'nin Almanyaya karşı hareket tarzının başlıca faşist sefleri arasında bir ikilik doğurduğunu temin etmektedir.

Almanyada 100 bin Fransız işçisi çalıştırılıyor

Berlin 7 (A.A.) — Yarı resmî kaynaktan bildiriliyor: Fransız başvekâlet müsteşarı Benoist Mechin, Almanyada çalışan Fransız işçilerinin durumu hakkında müzakerelerde bulunmak üzere bir müddettenberi Berlinde bulunmaktadır. Bu görüşmelerin umumî neticeler verdiği öğrenilmiştir.

Salâhiyetli kaynaktan bildirildiğine göre, bugün işgal altında bulunan ve bulunmayan Fransadan gelecek Almanyada iş mukaveleleriyle çalışan Fransız işçisinin sayısı 100 bindir.

İşgal altındaki Fransada hadiseler

Cenevre, 7 (A.A.) — Fransada işgal altında bulunan bölgeden gelen haberlere göre bu bölgede yeni vak'alar olmaktadır.

Touss'da bir Alman nöbetçisine şiddetli saldırılarından göziğe ya sağı saat 20 ye indirilmiştir.

Rouen'de Almanların oturduğu bir binada bomba bulunmuş ve 200 kişi tevkif edilmiştir.

Libyada mihver kuvvetleri ilerliyorlar

İngilizlere göre vaziyet

Kahire 7 (A.A.) — Ortasark umumî karargâhının tebliği:

Dün iki taraftan yapılan devriye faaliyetle topçu düellosundan başka kara durumunda hiçbir değişiklik olmamıştır.

Uçaklarımız dün de pek ziyade memnunnuk verici bir gün geçirmişlerdir.

Alman tebliği

Berlin, 7 (A.A.) — Resmî tebliği: Şimali Afrikada şarka doğru yürüyüşümüzde Aynelgazala'ya varılmıştır. Alman savaş tayyare kuvvetleri, müttelik kit'aların takibi esnasında yapılan savaşlara yaradım etmişler ve Mersa Matruh'un batısında makzeme depolarını bombalamışlardır. Bir Alman denizaltı gemisi, Sirenaika açığında bir İngiliz kafilisine hücum etmiş ve bir gemiyi torpillemiştir.

Malta adasında denizaltı üsleri ve Valetta limanındaki doklara yeniden iri çapta bombalar düşmüştür.

Milano 7 (A.A.) — 24 saat zarfında Mihver kuvvetleri, Libya'da 100 kilometre ilerlemişlerdir. Libya arazisinin beşte dördü, bu kuvvetlerin eline geçmiş bulunmaktadır.

Müttefiklere göre

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Felemenk tebliği

Batavia 7 (A.A.) — Şarki Hindistan Hindistanı umumî karargâhının tebliği:

Bugün düşman tarafından Surabaya'ya yapılan bir hava akını esnasında limanın medhaline atılan bombalar hafif hasarlar husule getirmiştir.

6 Şubat'ta deniz tayyareleri Borneo'nun garb sahili açığında düşmanın büyük bir nakliye gemisine taarruz etmişlerdir. Büyük bir bomba ile tam bir isabet kaydedilmiştir. Gemi derhal yana yatmağa başlamıştır. Tayyarelerimiz uzaklaşırken bu gemi batmakta idi.

Japon tayyareleri şarki Holanda Hindistanının bir limanında Holanda bahriyesine mensub bir gemi ile bir ticaret vapurunu bombardıman etmişlerdir. Atılan 55 bombadan hiç biri hedefe isabet etmemiştir.

Bir Holanda destroyeri Holanda Hindistanı sularında 7 düşman tayyaresinin taarruzuna uğramış ise de gemiye hiç bir isabet olmamıştır.

Ambon civarındaki sulara bir taarruz esnasında bir düşman kruvazörünün batırıldığı ve başka bir kruvazörle bir denizaltı gemisine isabetler kaydedildiği donanma kumandanlığına bildirilmiştir. Bu iki geminin batıp batmadığı tesbit edilememiştir. Bu taarruzda başka haberler beklenmektedir.

Japonların Pontianak'ı işgal ettiklerini şimdî tahakkuk etmiştir.

Holandalıların tebliği

Batavia 7 (A.A.) — Tebliği ektir:

Felemenk Hindistanı donanmasının başkumandanı, filonun bir hava hücumu ile tamamen tahrib edildiği hakkındaki Japon haberlerinin tersine olarak, Felemenk donanmasının denizde sağlam bir halde ve muharebeye hazır olduğunu bildirmiştir.

İlkbahar taarruzu

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

lerdir. Bizimle beraber birçok milletlerin yaşamak hakkına malik olup olmadıkları önümüzdeki baharda meydana çıkacaktır.

Diğer taraftan Londra radyosunun bulgarca yaptığı nesriyatta Almanyanın, Romanyanın ilkbahar hazırlığına daha geniş miyasta iştirakini istediğini, bu sebebden Rumene genel kurmay başkanı general Yakovici ile muavin general Kataranonun ve bir çok generallerin istifa ettiklerini bildirmiştir.

Londra radyosu bu haberleri verdikten sonra şunları söylemiştir:

— Acaba Bulgar komutanları arasında da, Rumene generalleri gibi memleketinin istikbalini düşünecekler var mı?

Yeni Mısır kabinesi iş başında

Nahas Paşa İngiliz sefirinden tezkere ile teminat istedi

Yeni Başvekilin krala gönderdiği mektup

Tunus 7 (A.A.) — Mısır radyosu, yeni Mısır kabinesinin teşekkül ettiğini haber veriyor.

Nahas paşanın krala mektubu

Ankara (Radyo gazetesi) — Mısır radyosu Nahas Paşanın Mısır kabinesini kurmadan önce kral Faruğa bir mektub gönderdiğini söylemiştir. Mektub şudur:

«Bana birinci teklifi yaptığınız zaman bu vazifenin ağırlığını ve mes'uliyetini görerek özür dilemişim. Kabinenin teşkiline me'mur ediliğime dair ikinci emrinizi aldığı zaman, acizime rağmen iradenize boyun eğmek mecburiyetinde kaldım. Ve derhal mütteliklerimizle dostluğumuza güvenerek Mısırın müstakil bir hareket içinde bulunmasını, dahili işleri, mize, hükümet işlerimize kimsenin karışmamasını temin maksadile 4 Şubat'ta İngiliz sefirine bir tezkere yazdım, bu hususta sarîh teminat istedim.

Entesil gün-elçi verdiği cevabda İngilizlerin Mısırın istiklâline dair ma hürmet ettiğini, Mısır müstakil bir devlet muamelesi yaptığını, iş işlerine asla karışmayacağını yazdı. Bunun üzerine kabineyi kurmağa karar verdim. Başlıca gayem Mısırın kurtuluş ve refahı, felâketlere nihayet vermek, memleketi harb dışında tutmak, ana yasaya riayet etmek, mütteliklerimizle olan muahedeye bağlı kalmaktır. İlk işim yeni seçimi gerçekleştirmek hareketine geçmek oldu. Kuruma, işe ve iktisad nezaretlerinin işlerini kuzumsuz gördüğüm için bunların çalışmalarına nihayet verdim.»

Yeni başvekil bozgunculara hücum ediyor

Nahas paşa verdiği bir demecde bozguncu demokrasi aleyhtarlarına hücum etmiş, bunların gizli beyanname dağıtarak kendisinin İngiliz yardımını ile iktidarı ele aldığını yaydığını, bunun fesadçılık olduğunu söylemiştir.

Kahire 7 (A.A.) — Kral Faruk iki kararname nesretmiştir. Bunlardan birincisi parlamentonun feshi ile yeniden yapılacak umumî seçimden sonra meclisin 30 Mart'ta tekrar toplanmasına aiddir. Seçimin ne zaman yapılacağı henüz tayin edilememiştir.

Almanlar Amerika sularında 6 vapur daha batırdılar

Berlin, 7 (A.A.) — Resmî tebliği: İngiltere etrafındaki deniz bölgesinde savaş tayyareleri, dün 10.000 tonluktuk iki ticaret gemisini batırmışlardır. Diğer 5 büyük gemisi bombalarla kısmen hasara uğramıştır.

İngilterenin batısında bir denizaltı gemisi, bir İngiliz topido muhribini batırmıştır.

Şimali Amerikanın doğu sahillerinde Alman denizaltıları topyekûn 38.000 tonluktuk 6 düşman ticaret gemisini batırmışlardır.

Japonlara göre

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

dır. Bunlardan başka Tremp adındaki hafif kruvazör de bir deniz muharebesinde vahim hasara uğramıştır.

Batırılan gemiler

Tokyo 7 (A.A.) — Resmen haber verildiğine göre, Pasifik harbinin başındanberi Japon bahriyesi topyekûn 300.000 tonluktukya varan 29 düşman denizaltı ile 50 gemi batırmıştır.

Bir şehir işgal edildi

Tokyo 7 (A.A.) — Domei ajansının bildirdiğine göre Japon kit'aları Borneo'nun doğu sahillerinde Darvel koyunda Lahat Dato şehri işgal etmişlerdir.

SIVASET'İN ALEMİNDE

Bahara doğru

A rlık her geçen gün biz kıştan bir parça daha uzaklaşmaktadır. Bahar demek, normal şartlar içinde, havaların ısınması, odun kömür belâsını beraber getirmesi, ağaçların yeşermesi, uzun bir uyuslukluk devresi geçiren tabiatın yeni bir hayata kavuşması demektir. Bugün, bu, güne, böyledir. Şu farkla ki bahar ile beraber muhtelif cephelerde ve bilhassa Rusyada bir nevi vakit geçirme muharebesi yapan kuvvetler, tabiatın maddî imkânsızlıklarından yakayı sıyrarak ellerindeki mücadele vasıtalarından azami istifadeye koyulacak, soğuk, tan meflûş bir hale gelen tanklar harekete savaşıacak, siperlere mühlân ordular ileriye fırlayacak, kara ve kışa rağmen taarruzda ısrar eden kuvvetler daha müsaîd şartlar içinde daha verimli neticeler peşinden koşacaklardır.

Kanada nazırlarından bir zatın dediği gibi Anglo-Sakson milletlerinin İngiliz adalarını üs ilihaz ederek Avrupaya bir çıkarma yapmaları hakikaten mu-karresine böyle bir ihraç için önümüzdeki ilkbahardan daha müsaîd bir zaman tasavvur edilemez. Hareketsizlik, rini Rus iktidarının şiddetine atfeden Alman iddialarının da, bu arada gereklik derecesi meydana çıkmış olmaktadır.

Mevsim şartlarını hesaba katmadan Rusya işçilerinde fazlaca ileri gittiklerini gördükten sonra kış durumuna bir an evvel dönmeye mecbur olan Almanlar, filvaki haritaya bakılarak geriledikleri mesafeye ölçüldüğü zaman, bunun esası bir yüzgeri etmek saydamıyacağı anlaşılıyor. Fakat uzun zaman mukavemet kabiliyeti gösteren bir kuvvetin, birdenbire çözümlü gevşemesi görülmüş hâdiselerden değildir. Bu sebeble, dir ki şark cephesinde Rus ordularına karşı yapılan Alman hatlarının ilkbahara kadar diledikleri hatta kalı kalıyacakları ehemmiyeti bir sul mevzuu olduğu gibi, ilkbahara beraber bu kuvvetlerin kıştan evvelki kudretli hareketlerini tekrarlayıp tekrarlamayacakları gene zihniyle kurealayın bir meseledir.

Rusyanın Kafkas sahasında bilhassa garb sahilleri ve Batum muntakası Fransız Rivyera ayarında mütedil bir muntakadır. Kırm kıyıları, oralandan daha mütedil ve daha barınmaya elverişli. Kırm yarımadasında Sovyet çıkarmalarına Almanların muvaffakiyetle karşı koyduklarına bakılırsa, bunun müsaîd mevsim şartlarından ileri geldiğine hükmetmek leab edel. Bu takdirde, ilkbahar Alman mukabil taarruzunun, Sovyet ordularına bir hayli zorluklar çıkartacağı tahmin olunabilir.

Bugün Şubatın ilk haftası içindeyiz.

Amerikanın hava ordusu

Vaşington 7 (A.A.) — Harbiye nazırlığının bugün bildirdiğine göre, Amerikan hava kuvvetleri bir sene bir milyon subay ve er, bir müddet sonra da bunun iki misline çıkarılacaktır.

Bugün

İstanbul çalkalayan

Harunurreşid'in Gözdesi

filmine hayranlık gösteren halkımız asırdaki harikulade Arapça şarkıları da dinlemeyi ısrarla arzu ettiklerinden bu haftaki programımızı tehir ederek bu müstesna filmi

BİR HAFTA MÜDDETLE

Şarkın Ses ilâhesi

Ümmü Gülsüm

ün lâhütî şarkılarına bezenmiş olan kopyası göstermeğe başlanmıştır.

Alemdar Millî

DİKKAT: Yalnız şarkılar Arapça, film Türkçedir. Bu filmi serfine:

AYRICA: İstanbulda ilk defa başlı başına bir şaheser olan ÇAM SAKIZI KONGO'da ilâve edilmiştir.

Afrikanın dehşet cehennemi olan ormanlarında aşkla nefretin... Kıskaçlıkla kinin mücadelesinden yaratılan büyük hayat romanı

KARA YILDIZLAR

MADELEINE CAROLL . DOUGLAS FAIRBANKS Jr. TULLIO CARMINATI'nin yarattığı eşsiz bir filodir.

Bugün LÂLE Sineması

İstanbulun senenin en heyecanlı bir mücadelesini en güzel bir Aşk romanını gösterecek.

DİKKAT: WALT DİSNEY'in en yeni renkli MİKİLERİNİ alkışlamaya koşunuz.

Bugün saat 11 de tenzilâtî matine

Bugün TAKSİM Sinemasında

2 büyük ve fevkalâde film birden :

Madam La Zonga

Dans ve aşk filmi

Baş Rollerde:

LUPE VALEZ

Bugün saat 11 de tenzilâtî matine

Yaşayan Mumya

Dehşet, korku ve heyecan filmi

Baş Rollerde:

DICK FORAN WALACE FORD

İstanbulun bütün sinema meraklıları

BAYAN KOMŞUM

(La Maison d'en Face)

da toplanacaktır. Parisin şuh muhiti - Zevkli maceraları - En sevilen Fransız yıldızının şaheseri.

ELVİRE POPESCO - ANDRE LEFAUR ELHAMRA Sinemasında

Bugün saat 11 de tenzilâtî matine

Şehzadebaşı TURAN tiyatrosunda

Yarın akşam: Şehir Tiyatrosu sanatçıları tam kadrosile

O KADIN

Piyas 5 perde. Yerler numaralıdır. Tel: 22127

DEVA

KAŞELERİ

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Ve bütün ağrıları derhal keser

Sihhiye Vekâletinin ruhsatını haizdir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

RADYOLIN

İLE SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Askeri vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
tarabilmişler, ne İmen gölünün şimal ve cenub sahalarını tam olarak ellerine geçirebilmişler, ne de henüz Viyana, Birmansk ve Orell ellerine geçirebilmişlerdir.

Sovyetlerin Kırım yarımadasına karşı olan teşebbüslerinin de muvaffakiyetsizliğe uğramış olduğu meydanda. Çünkü, Sivastopolu muhasaradan kurtaramamış oldukları gibi Feodosyayı tekrar düşmanlarına kaptırmışlar. Öpatoryaya çıkardıkları kuvve, şim ne olduğu da belli olmayarak Sivas, topol muhasara ordusunu yan ve geri, lerinden kuşatmak hususundaki planlarını tatbik imkânını bulamamışlar.

Sovyetler, şimal ve merkez muntaka, larile Kırım muntakasında durumun bu şekli aldığı görüncelikle Almanya ve müttefiklerinin kuvvetlerini geniş ölçüde bir geri çekilmeye icbar maksadıyla Mareşle Timoçenkoya aşağı Doneç garb havzasından Dinyeper dirseği genel istikametine büyük bir sevkeleceş taarruz yaptırmak kararını vermişler ve bir hafta on gün kadar evvel bu kararın tatbikine başlamışlardır.

Büyük kuvvetlerle yapılan bu taarruz Kızıldünya bazı mühim muvaffakiyetler temin etmiş ve bu arada Harkof ve Taganrog bölgeleri yakından tazyik edilmekle beraber Stalino şehrinin biraz şimalinde ve Dinyeper dirseğinin 115 kilometre doğusunda bulunan Gavrilovka şehri de Kızıldünya tarafından işgal olunmuştur.

Gerçi burasını işgal etmekle Kızıldünya, Alman cenub cephesine işgal edilmekte olan Harkof-Stalino-Taganrog hattının orta kısmında ve batıya doğru bir cephe vücutu getirmişler ve bir taraftan Harkofu cenubdan şimalde doğru ve Taganrogu da şimalden cenuba doğru çevirebilecek bir vaziyet alır gibi olmuşlardır. Ancak, böyle bir tehlike bir dereceye kadar nazardır, çünkü sevkeleceş cehleri, tabiiye cehleri değildir. Birincilerinde zaman ve mesafe daha mühim bir amil hâlinde ve cephe ihtiyatlarının o ceb kısmı karşı, sına gönderilebilmesi için daha ziyade genişlemesinin önüne geçilmesi ekseriya mümkün olur. Hattâ, ihtiyatları fazla olan bir müdafaa ordusu karşısında bu kabul edilebilir, yanlarından tehlikeli karşı taarruzlara bile riarruz kalabilir.

Alman cenub cephesi kumandanlığı, am Kızıldünyanın tahakkuk ettirdiği bu tehdidkâr ceb karşısında hiç telaş göstermediği gibi bu yüzden Harkof veya Taganrogu tahliye ettiğine veya edeceğine dair herhangi bir haber de mevcut değildir. Hattâ, bunun aksine olarak Sovyet taarruzlarının birçok bölgelerde önlenip durdurulabildiğine dair haberler vardır. Şunu da söylemek mümkündür, ki Timoçenkunun taarruzunu biraz daha ilkişaf ederek Taganrog ve Harkof hakikaten tehlikeye bile düşse bu iki bölgedeki kuvvetleri biraz daha garbe çekerek müdafaa hattını kısıltmakla cephenin genel durumunu emniyet altına almak gene kabul olur, mütaaleşandayız.

4 — Akdeniz sahasına şimali Afrika cephesine gelince:

Mareşal Göring'in İtalyaya gelmesine ve ikametini temin etmesine ne kadar mana verileceğinden. Acaba Göring, Malta adasının, Sicilya kanalı tarafına şimali Afrika'ya karşı yapılan nakliyatı azami emniyet altına almak üzere haftalardanberi arız bir şekilde yapılan hava taarruzları neticesinde kâfi derecede tahrib edilmiş ve yitirilmiş olduğunu ileri sürerek bu adanın zaptını istihdam eden bir hareket mi yap, ırmak ve bu suretle orasını kendileri, nin bir üssü haline getirerek Pantelleria adası üsleri birlikte İngiliz harb gemileri ve konvöllerinin Sicilya kanalından geçebilmesini büsbütün tehlikeli bir hale mi getirmek arzusunda, dır? Biz, böyle bir hareketi bundan bir ay evvel yani şimali Afrikadaki mihver ordusunun süratle takviyesi bahis mevzuu olduğu bir sırada hem muhtemel ad detmekmek, hem de doğru bulmamak, ta idik. Fakat, bugün durum değişmiştir. General Romel kâfi takviye almış ve esasen uzak doğuda çok sıkışık bir durumda düşmüş olan İngilizleri şimali Afrikada da esaslı bir tarzda tazyik başlamış ve mukabil hareketine başladığı gündenberi önemli denebilecek

muvaffakiyetler elde etmiştir. Bu sebebledir, ki Alman-İtalyan kuvvetlerinin bugünlerde Malta adasını zapt etme teşebbüs edebileceklerini tahmin etmek kanaatimize doğru olur.

Şimali Afrikada mihver ordusile İngiliz ordusu arasındaki hareket gittikçe daha entresan bir şekil almaktadır. Gerçekten, İngilizler, 4 Şubat tarihli tebliğlerinde kuvvetlerinin büyük kısmının Musus şimal doğusundaki göl kısmında bulunduğunu ve bu kuvvete mensub seyyar kollarla mihverin o bölgedeki kuvvetlerine karşı sıkı ve devamlı taarruz faaliyetleri gösterildiğini bildirdirlerken Cebel Ahzerde Hindlilerden mürekkep Kanada kuvvetlerinin mihver tazyiki karşısında mütevali geri çekilmeler yaptığını ve bu yüzden Dernenin de tahliyesine mecburiyet hasıl olduğunu ilâve etmektedirler.

Dernenin Mihver kuvvetlerince işgal sırasında Musus bölgesindeki kuvvetler yerlerinde kalmış bulunuyorlarsa garib ve İngilizlerin bu bölgeden şimaline doğru muvaffakiyetli bir taarruza başlayacak bir kudrette bulunmaları hakkında de mihver ordusu için tehlikeli bir vaziyet hasıl olacaktır. Ancak, İngilizler böyle bir kudrette midirler ve Romel gibi bir komutan bu tehlikeyi görmüyor mu? Sualini haklı olarak sorarken bunun cevabını önümüzdeki yakın günlerin vereceğini de ilâve ederiz.

K. D.

Millî korunma kanununun yeni hükümleri

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
Millî korunma kanununa aid suçlarda meshub suçlar muhakeme usulü kanununun tatbik edileceği de gene kanunun muadil 68 inci maddesinde tasrih kılınmaktadır.

Müddet-i umminin beyanatında temas ettiği ceza kanununun 339 ve 342 nci maddelerini aşağıya naklediyoruz:
Madde 339 — Bir memur memuriyetini icrada tamamen veya kısmen sahte bir varaka tanzim eder veya hakikî bir varakayı tazyik ve tahrif eyley ve bundan dolayı umumî ve hususî bir mazarrat tevelli edebilirse, üç sene 10 seneye kadar ağır hapis cezasına mahkûm olur. Eğer bu varaka sahteliği ispat edilmemiş müteber olan evrak kabildinden ise ağır hapis cezası 5 sene 12 seneye kadar verilir.

Evrakan musaddak suretleri kanununun zayı olan asılları makamına kaim olmak lâzım geldiği takdirde mezkûr suretleri hakkında asılları gibi muamele olunur.

Madde 342 — Bir kimse resmen memur olmadıkça halde 339 uncu maddede gösterilen resmî bir varakada sahtekârlık yaparsa iki sene 8 seneye kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Eğer vesika kanunen sahteliği ispat olunmadıkça müteber olan resmî evrak kabildinden ise 4 seneden 10 seneye kadar ağır hapis cezası hükümlenir.

Ve eğer sahtekârlık aslın vücudunu farzederek yahud sahil olan aslını mugayir surette yazarak veya yahud sahil bir sureti tahrif eyleyerek resmî bir varakanın sureti üzerinde işlenmiş bir seneden üç seneye kadar ağır hapis mahkûm olur.

Eğer mezkûr varaka kanunen sahteliği ispat olunmadıkça müteber addolunan evrak kabildinden ise verilecek ceza 2 seneden 5 seneye kadar ağır hapisdir.

İşe Müdürü döndü

Bazı temaslar yapmak üzere Perşembe günü Ankara'ya gitmiş olan bölge işe müdürü Mümtaz Rek şehrimize dönmüş ve yapmış olduğu görüşmeler hakkında darlara izahatta bulunmuştur. Ticaret Odası umumî kâtibisi Av. ni Abacıoğlu da yeni yıl bütçesini tasdik ettirmek üzere Ankara'ya gitmiştir.

İyi bir muhasib aranıyor

Şark vilâyetlerindeki büyük bir yol inşaatında istihdam edilmek üzere muhasebe işlerine bîhakkın vâkıf acele bir muhasib aranmaktadır. Dolgun aylık verilecektir. İşe, ibate bize aiddir. Taliblerin saat 10 dan 12 ye, 14 den 16 ya kadar Taksimde Kristal Handa 9 numaraya müracaat etmeleri.

TOPRAK EKİLİR
MAHSUL VERİR
KUMBARA BESLENİR
SAADET VERİR

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1942 İKRAMIYE PLANI

KEŞİDELER: 2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos, 2 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1942 İkramiyeleri

1 adet 2000 Liralık = 2000.— Lira	40 » 100 » = 4000.— »
3 » 1000 » = 3000.— »	50 » 50 » = 2500.— »
2 » 750 » = 1500.— »	200 » 25 » = 5000.— »
3 » 500 » = 1500.— »	10 » 250 » = 2500.— »

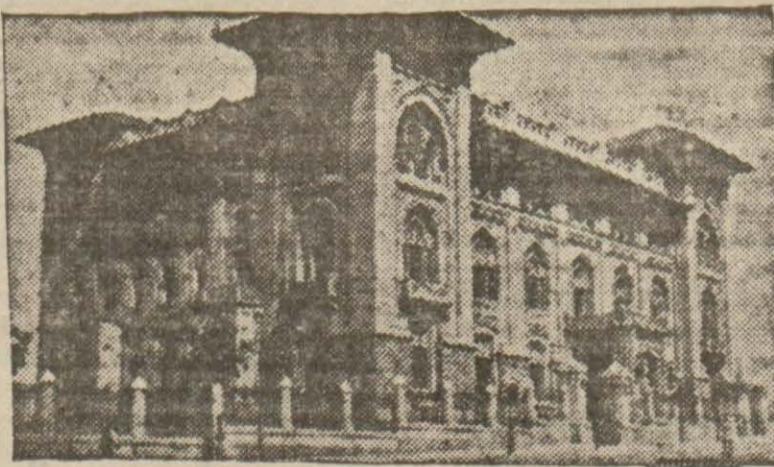
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAA BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRIKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre İkramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,800 »
160 » 20 »	3,200 »

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere İkramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kânun tarihlerinde çekilecektir.

İLAN

Sümer Bank Umumi Müdürlüğünden:

Nesredilmiş olan 2000 ve K.257 No. lı kararnameler ve İktisad Vekâleti tamimi mucibince bütün memleket dahilinde mevcut yapıklar için Ziraat Bankası şube ve ajanslarına ve bunların bulunmadıkları yerlerde kaymakamlıklara verilecek beyannamelere dahil yapıkların Ankara'da Yenışehirde İsmetpaşa caddesinde 15 No. da Sümer Bank İplik ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi ya-pak mübayaa ekipleri tarafından, beyannameler mintaka itibarile bir straya tabii tutularak, sıraları geldikçe aşağıdaki Ticaret Vekâleti fiyat ve şartlarıyla satın alınacağı alâkadarlara bildirilir.

Yapağın Cins Mahallinde mü. bayaa kilo fiatı Bursa ve İstan. bulda mübayaa kilo fiatı kuruş

1) Kirli Merinos	170	170
2) Kirli Yarımkan	150	150
3) Merinos Kuzu	130	130
4) Trakya malları	77	81
5) Tip Trakya	71	75
6) İzmir	69	73
7) Aydınlı	67	73
8) İnce Anadolu	67	72
9) Kaba Anadolu	63/62	68
10) İnce Şark Malı	67	73
11) Kaba Şark malı	62	68
12) Erzurum Kızıl	67	75
13) Erzurum Beyaz	65	73
14) Van Beyaz	58	73
15) Karayaka ve Koç	56	60

16) Deri malları aid olduğu cinsin % 5. noksanile alınır.
17) Besi malları ait olduğu cinsin fiatıyla alınır.
18) Normaden yüksek randmanlı yapıkların beher randıman aşağıdaki fiatlarla alınır:

a — Trakya malları	1,47 Kuruş
b — Tip Trakya	1,42 »
c — İzmir	1,38 »
d — Aydınlı	1,38 »
e — Aydınlı ince ve kaba	1,38 »
f — Şark ince ve kaba	1,38 »
g — Erzurum kızıl	1,47 »
h — Erzurum ve Van beyaz	1,43 »
i — Karaköse ve koç	1,13 »

19) Gömlek hâlinde olmayan aşağıdaki malların beher randmanı aşağıdaki fiatlarla alınır:

a — Kasapbaşı (ince)	1,20 Kuruş
b — Kasapbaşı (kaba)	1,03 »
c — Kuzu ve güz yünü (ince)	1,30 »
d — Kuzu ve güz yünü (kaba)	1,20 »

20) Yapılarda bulunabilecek parça, deri, keçe, koç, pitrak, çakıldak, rutubet v. güve gibi maddelerin toleransları ve bunlar için yapılacak tenzilatlar aşağıda gösterilmiştir.

a — Parça: % 8 nisbetine kadar esas malla birlikte kabul olunur. Bu nisbetten fazlası esas mal fiatının % 25. noksanile alınır.

b — Deri malı: Esas malla birlikte gelen deri malları bu mal fiatının % 5 noksanile alınır.

c — Keçe: Esas malla birlikte % (3) e kadar kabul edilir. Fazlası yukarıki 15. ci maddede yazılı fiatla alınır.

d — Pitraklı: % (3) e kadar sivama pitraklı mal kabul olunur. Bu nisbetten fazla sivama pitraklı mallar esas mal fiatından kiloda 10 kuruş noksanile alınır.

e — Koç: Esas mal ile birlikte % (3) e kadar kabul edilir. Fazlası yukarıki 15. ci maddede yazılı fiatla alınır.

f — Güvelli mal alınmaz.

g — Çakıldak: Esas malla birlikte % (3) e kadar kabul olunur ve bu nisbetten fazlası daradan tenzil edilir.

h — Diğer yabancı maddeler: Azami % (1) e kadar kabul edilir. Fazlası daradan tenzil olunur.

i — Rutubet: Normal olacaktır.

j — Çuval: Çuvalı mübayaalarda çuval darası % 2,5 nisbetini aşamaz. Bu nisbetten fazlası daradan tenzil olunur.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

101 numaralı yolcu' tarifisinin gidis dönüş bilet ücretlerine aid olan ikinci kısmı ile bu biletlerin mer'iyetlerinin teminî hakkındaki tarif şartı 10/Şubat/942 tarihinden itibaren lâğvedilmiştir. Bu tarihe kadar alınmış biletler gidis ve dönüş seyahatlerinde müteberdir. Fakat mer'iyet müddetleri teminî edilemez. Daha fazla izahat için istasyonlara müracaat edilmelidir. «2688» «977»

Bronşitlere KATRAN HAKKI EKREM

Belediye Sular İdaresinden:

İdaremi kadrosunda açık olan yerlerde çalıştırılmak kabiliyet gösterdikleri takdirde sene sonunda esas kadroya geçirilmek üzere imtihan ile ve 60 lira ücretle stajyer olarak memur alınacaktır.

İsteklilerin şartları öğrenmek üzere 12/Şubat/942 Perşembe gününe kadar Taksimde Sraservilerdeki İdare Merkezinde Muamelât şefliğine müracaat etmeleri lazımdır. «2688»

GÖZ DOKTORU Nuri Fehmi Ayberk

Haydarpaşa Nümune hastanesi göz mütehassısı
İstanbul Belediye karşısı,
Tel. 23212

Doktor I. Zati Öget

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Son Posta Matbaası:

Nesriyat Müdürü: Cahad Baban
SARİBİ: A. Ekrem UŞAKLIOĞLU